Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER INFORMATIE
Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief

Datum
29 oktober 2026

Referentie
67033733

Bijlagen

nota

Toolbox Draagvlak voor DUTO

Gevraagde reactie

De leden van de Standaardisatieraad wordt gevraagd
- om kennis te nemen van de Toolbox "Draagvlak voor DUTO" (publicatie: 26 oktober 2026) als onderdeel van het DUTO-raamwerk;
- om de toolbox actief te delen met hun achterban, deze aan te moedigen de toolbox te gebruiken en ervaringen met het Nationaal Archief te delen;
- te reflecteren op verdere manieren om het belang van duurzame toegankelijkheid op de strategische agenda te krijgen en te houden

Inleiding

Op 9 mei 2025 heeft de SRNA een aanmeldformulier goedgekeurd voor het ontwikkelen van een toolkit waarmee informatieprofessionals een business case kunnen opstellen om strategische stakeholders te overtuigen van de meerwaarde van duurzame toegankelijkheid. De werktitel van dit project was 'DUTO voor de boardroom'. Voor de totstandkoming van dit aanmeldformulier zijn de leden van de Standaardisatieraad geïnterviewd.

Het aanmeldformulier voorzag een aantal mogelijke onderdelen van de toolkit, zoals factsheets of powerpoint-dia's. De exacte vorm stond op dat moment niet vast; het zou gaan om content die afwijkt van de gebruikelijke kennisproducten aanbieden. Qua inhoud werd verwacht dat de meerwaarde van DUTO uitgewerkt kon worden aan de hand van thema's zoals naleving, kosten en baten, risico's en kansen. Dit zijn onderdelen die nu in module 1 van het DUTO-raamwerk aan bod komen en die voor een strategisch publiek nader uitgewerkt konden worden.

Proces

Na een korte verkenning waarbij in het bijzonder het strategische belang van DUTO voor het naleven van de AVG is onderzocht, is uiteindelijk besloten om invulling te geven aan het aanmeldformulier door de focus te leggen op het beïnvloeden van managers.

Eerste versie en feedback: Januari – April 2026
De eerste versie bestond uit gesprekskaarten met argumenten over de meerwaarde van duurzame overheidsinformatie waarmee informatieprofessionals het gesprek kunnen aangaan met hun stakeholders. Via het eigen netwerk en een oproep op KIA is feedback opgehaald bij managers (als ontvanger van de boodschap) en informatieprofessionals (als gebruiker van de kaarten). Dat heeft geleid tot ongeveer tien reacties.

Doorontwikkeling naar tweede versie: Mei – Augustus 2026
Conclusies uit de feedback hebben geleid tot de volgende aanpassingen:

Feedback op eerste versie	Aanpassingen in tweede versie
• Inhoudelijke argumenten sluiten goed aan bij adviseurs uit aanpalende I-domeinen, maar onvoldoende bij behoeften van (hoger) management.	• Focus op manager/beslisser als te beïnvloeden doelgroep: dit levert meer impact op. • Onderscheid tussen hoger- en middenmanagement gemaakt vanwege verschillende informatiebehoeften.
• Aanbieden van inhoudelijke argumenten via de gesprekskaarten is te smal; er ontbrak inbedding in een werkwijze om stapsgewijs draagvlak te verwerven.	• Uitbreiding met een bestaande werkwijzer van het programma realisatie IBDS voor het verwerven van bestuurlijk draagvlak. • DUTO-specifieke inhoud ontwikkeld bij de werkwijzer i.v.v. voorbeeldzinnen en een presentatiesjabloon.

Beschrijving Toolkit Draagvlak voor DUTO
Deze tweede versie is nu gepubliceerd als apart onderdeel van het DUTO-raamwerk: een toolbox voor draagvlak. De toolbox is in de toekomst uit te breiden met verdere onderdelen. Binnen deze 'tool' is het uitgangspunt om gebruikers iets te leveren dat ze naar eigen behoefte en inzichten kunnen invullen om aan te sluiten bij hun eigen context. Dit bouwt voort op de constatering dat er diverse zakelijke argumenten voor DUTO bestaan en dat verschillende stakeholders voor verschillende argumenten vatbaar zijn.

De toolkit bevat:
- Een werkwijzer (van het programma realisatie IBDS): met vijf bouwstenen stapsgewijs een overtuigend verhaal opstellen.
- DUTO-voorbeeldzinnen: meerwaarde van DUTO koppelen aan belangen
- Presentatiesjabloon met twee voorbeelden. De voorbeelden zijn het resultaat van de bouwstenen en de toepassing van de DUTO-voorbeeldzinnen.

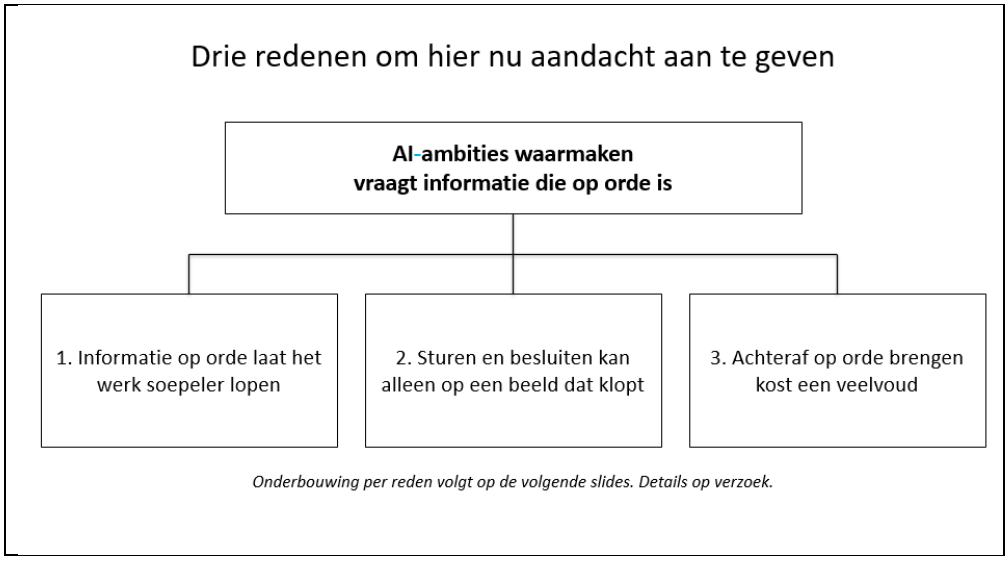
Datum
29 oktober 2026

Voorbereiding met de vijf bouwstenen uit de werkwijzer:

1. Analyse bestuurder	Directeur van een uitvoeringsorganisatie. Speerpunten in het jaarplan: datagedreven werken en AI. Kent DUTO niet en ziet informatiebeheer als een zaak van de archivaris. Weinig tijd, wil hoofdlijnen en effect weten. Past bij invalshoek Organisatie (presteren) uit de waardendriehoek.
2. Jouw doel	Duurzame toegankelijkheid op de radar krijgen als voorwaarde voor zijn eigen ambities. Geen besluit vragen, wel een concreet vervolg afspreken: samen verkennen in welk deel van de organisatie DUTO het meeste oplevert.
3. Je verhaal	Voorbereid met het **probleem-oplossing-frame** (werkwijzer par. 3.1), gevuld met de voorbeeldzin en onderbouwing bij Organisatie en de tekst 'Als informatie niet op orde is…'. Verteld volgens het **piramideprincipe** (Minto): kernboodschap eerst, daarna drie redenen, details op verzoek.
4. Communicatie-technieken	Slides met weinig tekst als ondersteuning van het verhaal. Een eigen praktijkvoorbeeld bij reden 1, open vragen bij reden 2, de DUTO-waardendriehoek om het gesprek te verbreden, een reserveslide voor vragen. Geen vaktaal, het woord DUTO valt pas als ernaar gevraagd wordt.
5. Planning	Een half uur in het bilateraal overleg. Vooraf afgestemd met de programmamanager van het AI-traject die het belang van betrouwbare data onderschrijft. Binnen twee weken het vervolggesprek voeren.

Figuur 1: Slide voorbeeldpresentatie hoger management: voorbereiding met de vijf bouwstenen en gebruik van DUTO-voorbeeldzinnen

Figuur 2: Slide voorbeeldpresentatie hoger management: meerwaarde van duurzame overheidsinformatie (voorbeeldzinnen) voor het realiseren van ambities.